

Behandelinformatie Verzamelbesluit Toeslagen "(proportioneel) toekennen van kinderopvangtoeslag" – Versie van 1 december 2020

Besluit van 28 augustus 2020, nr. 2020-156992, Staatscourant 2020, 45908

Inhoudsopgave

1. Algemeen
2. Werkwijze
3. Toetsingscriteria vaststellen recht op kinderopvangtoeslag
 - Stap 1: opvangkosten volledig betaald
 - Stap 2: betalingsregeling
 - Stap 3: opvangkosten deels betaald (proportioneel toekennen)
 - Stap 4: bijzondere gevallen
4. Uitgangspunten bij muteren in TVS
5. Rente en kosten van invordering

1. Algemeen

Een ouder heeft aanspraak op kinderopvangtoeslag in de door hem of zijn partner te betalen kosten voor kinderopvang. De hoogte van de kinderopvangtoeslag is afhankelijk van de draagkracht van de ouder en de hoogte van de kosten van kinderopvang in het berekeningsjaar.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft op 23 oktober 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:3535) aangegeven dat de Belastingdienst/Toeslagen binnen het geldende wettelijke kader ruimte heeft om bij een gedeeltelijke betaling van de kosten van kinderopvang tot een andere vaststelling van het recht op kinderopvangtoeslag te komen dan dit recht in dit geval op nihil vast te stellen.

Naar aanleiding van deze uitspraak is op 24 december 2019 de eerste versie van het Verzamelbesluit Toeslagen van 20 december 2019 gepubliceerd. In het Verzamelbesluit Toeslagen is aangegeven hoe de Belastingdienst/Toeslagen omgaat met de situatie dat een ouder in een berekeningsjaar de kosten van kinderopvang gedeeltelijk heeft betaald. Daarnaast is invulling gegeven aan het begrip tijdige betaling van kosten voor kinderopvang en is een goedkeuring gegeven voor de situatie waarin de ouder een betalingsregeling heeft getroffen met de kinderopvangorganisatie.

Op 7 september 2020 is een aangepast Verzamelbesluit Toeslagen gepubliceerd. Dit besluit betreft een actualisering van het besluit van 17 april 2020, dat op 22 april 2020, nr. 2020-72441 (stcrt. 2020, 22720), is gepubliceerd.

Dit document vervangt de behandelinformatie van 8 mei 2020 en is voor team Beroep opgesteld om als hulpmiddel te kunnen dienen voor de aanpak van de lopende (hoger) beroepszaken die zien op het proportioneel vaststellen van de kinderopvangtoeslag.

2. Werkwijze

Team Beroep is op 6 april 2020 gestart met het toepassen van de jurisprudentie en het Verzamelbesluit Toeslagen in lopende beroeps- en hoger beroepszaken om te beoordelen of de kinderopvangtoeslag proportioneel kan worden vastgesteld.

De werkwijze is dat de behandelaar van een dossier waarin proportionaliteit een rol speelt, een dossieranalyse opstelt en deze opslaat in het beroepenregister. Deze dossieranalyse vormt dan de basis voor het schrijven van een verweerschrift dan wel voor het opstellen van een herziene beslissing op bezwaar. Dergelijke dossieranalyses hoeven niet (meer) te worden voorgelegd aan het cluster hoger beroep voor een akkoord. Deze dossiers kunnen zelfstandig worden afgehandeld. Let op: zaken waarbij de behandelaar twijfelt wat te doen of waarin bijzondere omstandigheden (zoals verwoord in stap 4) een rol spelen dienen te worden voorgelegd aan de VTA Postbus voor verdere afstemming.

Elke dossieranalyse bevat:

1. een casusomschrijving waarbij de relevante feiten worden genoemd
2. een schriftelijk vastgelegd juridisch oordeel over de te hanteren stappen
3. een beslissing

met als doel dat een derde die nog niet inhoudelijk bekend is met het dossier op snelle en gemakkelijke wijze kan zien hoe de besluitvorming in een dossier heeft plaatsgevonden.

Daarnaast selecteert de behandelaar in het beroepenregister de categorie die van toepassing is op de zaak. Er kan gekozen worden uit de categorieën: *RvS 23-10 prop. actie / RvS 23-10 prop. geen actie / RvS 23-10 p + mt. actie / RvS 23-10 p + mt. geen actie*.¹ Graag de gekozen categorie ook vermelden bovenaan in het vakje casus omschrijving.

De behandelaar in beroep dan wel hoger beroep is en blijft verantwoordelijk voor de afhandeling van zijn zaak. Dit betekent dat na eventuele afstemming van de zaak in de vaktechnische lijn het dossier wordt afgehandeld door degene die de zaak heeft voorgelegd aan de VTA-postbus. De behandelaar loopt de stappen nogmaals na en geeft aan of hij/zij zich kan vinden in de inhoudelijke afweging en beslissing inzake het proportioneel toekennen die is genomen in de vaktechnische lijn en schrijft de herziene beslissing op bezwaar / het verweerschrift. Ook stelt de behandelaar, indien aan de orde, een mutatieformulier TVS op waar cluster herziene BOB vervolgens mee aan de slag gaat zodat er een beschikking kan worden gerealiseerd.

Let op: gaat het om een CAF zaak of zelfmelder (te herkennen aan een werkopdracht in TVS) dan moet er ook nog contact worden opgenomen met voor verdere afstemming.

3. Toetsingscriteria vaststellen recht op kinderopvangtoeslag

Stap 1: opvangkosten volledig betaald

Komen de volledige opvangkosten voor vergoeding in aanmerking?

In de eerste stap dient beoordeeld te worden of de opvangkosten, zoals die blijken uit de jaaropgave/facturen, volledig en tijdig zijn betaald. Als hiervan sprake is, komen in principe alle opvangkosten voor vergoeding in aanmerking.

NB: indien de opvangkosten volledig en tijdig betaald zijn dient, voordat de herziene bob genomen wordt, nog wel getoetst te worden aan de eisen v.w.b. de gewerkte uren, maximaal aantal uren, uurtarief etc. die van invloed kunnen zijn op de hoogte van het recht op kinderopvangtoeslag.

1.1 Hoofregel tijdige betalingen

In artikel 11f van de Regeling Wet Kinderopvang is voor gastouderopvang geregeld dat de ouder de kosten voor gastouderopvang periodiek betaalt uiterlijk binnen twee kalendermaanden na afloop van het tijdvak waarover de kosten op grond van de overeenkomst worden berekend. Voor de betaling van de kosten voor de overige soorten kinderopvang, niet zijnde gastouderopvang, is in de wet- en regelgeving geen termijn opgenomen. Uit het Verzamelbesluit Toeslagen volgt dat de termijn voor gastouderopvang overeenkomstig van toepassing is op overige soorten van kinderopvang.

Het bovenstaande betekent dat alle betalingen aan een kinderopvangorganisatie die de ouder heeft gedaan vóór 1 maart van het jaar volgend op het berekeningsjaar, worden aangemerkt als tijdige betaling voor de vaststelling van het recht op kinderopvangtoeslag.

Nb: De staatssecretaris heeft op 11 november 2020 tijdens de behandeling van het Belastingplan 2021 in de Tweede Kamer toegezegd om te onderzoeken of de termijn, zoals hiervoor genoemd, kan worden verruimd naar 1 juli volgend op het berekeningsjaar.

Bron: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/plenaire_verslagen/detail/95d00b48-99f9-4b4e-a22e-633e5e7943bc

De staatssecretaris heeft het volgende gezegd:

"Dan de vraag van de heer Omtzigt over ouders die door financiële problemen hun bijdrage aan de kinderopvangkosten te laat betalen, zonder dat er een betalingsregeling is getroffen. Hoe gaan we daarmee om?"

In principe gaan we proportioneel vaststellen wat de tijdig betaalde kosten zijn. Wij proberen daarbij een evenwicht te maken tussen maatwerk voor de ouders en het kunnen vaststellen van de definitieve toeslag, waarvoor het nodig is om te zien of de ouder de eigen bijdrage heeft betaald. In de meeste gevallen wordt de opvang door de ouders gedurende het jaar of vlak na het einde van het jaar betaald. Maar voor ouders die dat door financiële problemen niet direct kunnen doen, is er de mogelijkheid om een betalingsregeling te treffen met de kinderopvangorganisatie. Op dit

¹ De afkortingen staan voor: RvS 23-10 proportioneel toekennen, actie vereist / RvS 23-10 proportioneel toekennen, geen actie vereist / RvS 23-10 proportioneel toekennen + matiging/afzien terugvordering, actie vereist / RvS 23-10 proportioneel toekennen + matiging/afzien terugvordering, geen actie vereist.

*moment is het bij ons niet zo dat je voor 1 maart alles betaald moet hebben. Als je een betalingsregeling hebt, dan kan die ook doorlopen tot na 1 maart. Maar ik begrijp wat de heer Omtzigt zegt. Hij zegt: er zijn ook gevallen voorstelbaar waarin er nog niet zo'n betalingsregeling is, maar waarin toch nog niet alles per 1 maart voldaan is door de ouder. **Ik ben dan ook bereid om deze termijn te verlengen naar 1 juli, na afloop van het berekeningsjaar.** Dat betekent dus dat een ouder, wanneer die niet in staat is om de kosten direct te voldoen, wat langer de tijd heeft om daadwerkelijk te komen tot het afrekenen bij ons, waarbij de hele toeslag dan wel in stand blijft. Dat zouden wij kunnen doen. Ik hoor graag of dat ook in lijn is met wat de heer Omtzigt in gedachten heeft."*

In veel gevallen kunnen de betalingen die tussen 1 maart en 1 juli T+1 zijn gedaan al meegenomen worden in de toekenning van de kinderopvangtoeslag (zie voor die gevallen het behandelkader verderop).

Ben je van mening dat betalingen gedaan tussen 1 maart en 1 juli T+1 niet meegenomen kunnen worden op basis van het Verzamelbesluit? Neem dan contact op met de VTA Postbus voor nadere besluitvorming wat te doen met deze betalingen.

1.2 Uitzonderingen op de hoofdregel

Op de hierboven beschreven hoofdregel gelden een aantal uitzonderingen die getoetst moeten worden. Indien sprake is van één van deze uitzonderingen, wordt aangenomen dat alle opvangkosten tijdig zijn betaald zodat ook in die gevallen alle kinderopvangkosten voor vergoeding in aanmerking komen.

- Indien er sprake is van een afrondingsverschil, dat wil zeggen bij kleine verschillen tussen de totale kosten van kinderopvang en de aantoonbaar betaalde kosten, gaat Belastingdienst/Toeslagen er vanuit dat alle kosten zijn voldaan (zie bijvoorbeeld de uitspraak van 13 maart 2019, ECLI:NL:RVS:2019:773). In het geval dat het totale bedrag aan voorschotten hoger was dan de totale kosten van kinderopvang, is geen sprake van een afrondingsverschil als hiervoor bedoeld (uitspraak van 17 januari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:137), maar dat laat onverlet dat onder bepaalde omstandigheden sprake kan zijn van een zodanig klein verschil dat de Belastingdienst/Toeslagen niet kan tegenwerpen dat de kosten in dit geval niet zijn voldaan (uitspraak van 24 april 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1333).

- Hetzelfde geldt in het geval dat gegevens bij de vraagouder zijn opgevraagd, deze zijn overgelegd en vervolgens bij de Belastingdienst/Toeslagen een langere periode (minimaal drie jaar) zijn blijven liggen zonder vervolgstappen van de dienst. De eventueel daardoor ontstane bewijsnood van de vraagouder wordt de ouder niet tegengeworpen.

- De Belastingdienst/Toeslagen aanvaardt de kosten van kinderopvang ook indien zij niet ten tijde van de opvang of kort daarna zijn gemaakt, mits aannemelijk wordt gemaakt dat tijdige voldoening niet mogelijk was en een door partijen overeengekomen uitstel van de voldoening tijdig aan hem wordt doorgegeven en binnen een redelijke termijn de kosten alsnog worden voldaan. Is hiervan sprake dan dient er getoetst te worden aan stap 2.

- Verder kan in gevallen waarin de Belastingdienst/Toeslagen de voorschotten lopende het toeslagjaar heeft stopgezet, terwijl de opvang wel doorliep en de dienst bij de stopzetting van het voorschot niet de vereiste zorgvuldigheid heeft betracht en in strijd met de voor opschorting geldende regels heeft gehandeld, een uitzondering worden gemaakt op de regel dat de kosten voor het hele jaar moeten zijn voldaan. Dit leidt er in zo'n geval toe dat over de periode vóór de stopzetting en over de periode ná de stopzetting afzonderlijk moet worden bezien of is voldaan aan de voorwaarden om voor kinderopvangtoeslag in aanmerking te komen (uitspraak van 8 maart 2017, ECLI:NL:RVS:2017:589). Om in zo'n geval ook aanspraak te hebben op volledige toekenning over het gedeelte van het berekeningsjaar na het tijdstip van de stopzetting, is het voldoende dat is aangetoond dat tijdig uitstel van betaling is verkregen, dat sprake is van betalingsonmacht en dat het bedrag dat voor eigen rekening komt wel tijdig is betaald (uitspraak van 29 maart 2017, ECLI:NL:RVS:2017:806).

Stap 2: betalingsregeling

Is er sprake van kosten die later dan twee kalendermaanden na afloop van het tijdvak waarover de kosten op grond van de overeenkomst worden berekend zijn voldaan?

In de praktijk doen zich situaties voor dat een ouder door omstandigheden niet in staat is om tijdig de kosten aan de kinderopvangorganisatie te betalen. De ouder kan met de kinderopvangorganisatie een betalingsregeling treffen. Het is mogelijk dat deze betalingsregeling de gestelde termijn van twee kalendermaanden na afloop van het berekeningsjaar overschrijdt. Het Verzamelbesluit Toeslagen biedt ruimte om deze te late betalingen in het kader van een betalingsregeling in aanmerking te nemen voor het recht op kinderopvangtoeslag en ze daarmee alsnog als tijdig aan te merken. Daarvoor gelden de volgende voorwaarden die strikt dienen te worden toegepast. Wordt er niet voldaan aan deze eisen, dan worden deze betalingen niet als tijdige betaling aangemerkt:

–De betalingsregeling is schriftelijk overeengekomen vóór 1 maart van het jaar volgend op het berekeningsjaar;

–De ouder komt de betalingsregeling na;

–De betalingsregeling loopt niet langer dan één jaar;

–De ouder gebruikt eventuele (na)betalingen van de kinderopvangtoeslag over het betreffende berekeningsjaar om de schuld bij de kinderopvangorganisatie af te lossen.

De gedachte hierachter is dat een belanghebbende per jaar een regeling met de opvangorganisatie afsluit voor 1 maart van het daarop volgende jaar. Het is mogelijk dat een belanghebbende, die over meerdere jaren facturen onbetaald heeft gelaten, een stapeling van regelingen krijgt. Als je voor elk jaar kan splitsen, dan kan je kijken of je elk jaar aan een regeling kan koppelen en vervolgens toetsen of deze voldoet aan de voorwaarden die het beleid daaraan stelt.

Is dit niet mogelijk, dan voldoet de betalingsregeling in principe niet aan de voorwaarde dat deze niet langer dan één jaar loopt. Wel zou je dit mogelijk als een bijzondere omstandigheid kunnen zien en op die manier toch akkoord kunnen gaan met de betalingsregeling (stap 4, bijzondere omstandigheden). Leg dit wel voor aan de VTA-postbus, zodat dit eventueel in de vaktechnische lijn kan worden afgestemd.

NB: bij gedeeltelijke nakoming van de betalingsregeling wordt het recht op kinderopvangtoeslag proportioneel vastgesteld conform stap 3.

Stap 3: opvangkosten deels betaald (proportioneel toekennen)

Is er sprake van het deels tijdig betalen van de kosten kinderopvang?

Het Verzamelbesluit Toeslagen biedt de Belastingdienst/Toeslagen de mogelijkheid om in de situatie dat een ouder deels de kinderopvangkosten tijdig heeft betaald, het recht op kinderopvangtoeslag vast te stellen naar rato van het bedrag aan kosten die de ouder tijdig heeft betaald aan de kinderopvangorganisatie. Dit betekent dat in die gevallen de kinderopvangtoeslag berekend wordt op basis van alle betalingen aan de kinderopvangorganisatie die de ouder heeft gedaan vóór 1 maart van het jaar volgend op het berekeningsjaar.

Was de (herziene) definitieve vaststelling op 23 oktober 2019 of daarvoor onherroepelijk, dan wordt alleen proportioneel toegekend indien:

- nog geen vijf jaar zijn verstreken na de laatste dag van het berekeningsjaar² en
- het recht op kinderopvangtoeslag over het berekeningsjaar met ten minste € 1.500 is verlaagd³.

3.1 Opvangkosten niet (geheel) inzichtelijk gemaakt

Indien de belanghebbende de hoogte van de kosten voor de kinderopvang niet inzichtelijk heeft gemaakt of kan maken, betekent dit niet per definitie dat er geen proportionele toekenning van de kinderopvangtoeslag kan volgen.

Het gaat erom dat aannemelijk is gemaakt welke kosten er voor de opvang zijn gemaakt. Dit kan bijvoorbeeld blijken uit het feit dat, in de periode waarop de betalingen zien, opvang is afgenomen.

² Bij een verzoek om proportioneel toekennen wordt bij de beoordeling of vijf jaar zijn verstreken uitgegaan van het moment van indienen van het verzoek.

³ Het maakt niet uit of de verlaging in de voorschotfase of bij de definitieve toekenning gebeurt. Zolang er maar ten minste € 1.500 is verlaagd in het berekeningsjaar, met als reden dat een deel van de kosten van de opvang niet (tijdig) is betaald.

Dat er kinderopvang heeft plaatsgevonden in de periode waarop de betalingen zien, zou je kunnen afleiden uit de stukken die zich in het dossier bevinden, maar ook bijvoorbeeld uit de omstandigheid dat de opvang in het jaar daarop heeft doorgelopen. Tevens dienen de betaalde kosten enigszins herleidbaar te zijn uit ondersteunend bewijs, zoals een overeenkomst of uit een aantal facturen, en zou hieruit meer duidelijkheid over zaken als uurtarief en afgenomen uren moeten volgen.

3.2 Gedeeltelijke nakoming betalingsregeling

Indien de belanghebbende een betalingsregeling had afgesproken met de kinderopvangorganisatie maar deze slechts gedeeltelijk nakomt, kan er geen sprake zijn van een 100% toekenning conform stap 2. In een dergelijk geval zal er sprake zijn van een proportionele toekenning van de kinderopvangtoeslag. Het gedeelte van de betalingen die in het kader van die (niet volledig nagekomen) betalingsregeling na 1 maart volgend op het in geding zijnde berekeningsjaar zijn voldaan, zijn wel onderdeel van de proportionele toekenning. Met andere woorden: alle betalingen die de belanghebbende in het kader van die betalingsregeling heeft gedaan komen voor vergoeding in aanmerking, ook de termijnbedragen die niet tijdig zijn betaald conform de regeling.

Indien de belanghebbende een betalingsregeling heeft afgesloten met de kinderopvangorganisatie die de looptijd van 1 jaar overschrijdt (er wordt dus niet voldaan aan stap 2), dan kunnen de betalingen die binnen die regeling zijn voldaan in het eerste jaar, wel worden meegenomen in het kader van proportioneel toekennen. Let op: als er bijzondere omstandigheden aanwezig zijn, zoals stap 4 beschrijft, kan dit aanleiding geven voor het meenemen van alle betalingen, ook na overschrijding van 1 jaar.

3.3 (Aantoonbare) fraude

Indien er in een dossier sprake is van (aantoonbare) fraude, maar je constateert dat er wel wat betalingen zijn gedaan aan de kinderopvangorganisatie, moet er in beginsel proportioneel toegekend worden. Hierbij dient aannemelijk te zijn dat de betaalde kosten ook daadwerkelijk gemaakt zijn voor de kosten van de kinderopvang.

Let wel op dat bij proportioneel toekennen eerst in contact moet worden getreden met team Intensief Toezicht via onze contactpersonen of

Er kan namelijk sprake zijn van een situatie, waarin er door de FIOD nader onderzoek is verricht en zij in het bezit zijn gekomen van andere bewijsstukken, die de geconstateerde betalingen ontkrachten.

Zie hieronder twee voorbeelden, ter verduidelijking van het bovenstaande.

Voorbeeld 1: belanghebbende heeft opvang afgenomen en de kosten van de opvang bedragen € 10.000 per jaar. Belanghebbende heeft een voorschot van € 9.000 ontvangen maar slechts € 4.000 aan de opvang betaald. Bij een controle legt belanghebbende gemanipuleerde bankafschriften over waaruit betalingen voor een totaalbedrag van € 10.000 blijken. Belastingdienst/Toeslagen komt hier achter maar uit het dossier (bijvoorbeeld verklaring (betrouwbare) opvang) is het aannemelijk dat er opvang heeft plaatsgevonden en dat er € 4.000 is betaald. In deze casus kan je proportioneel toekennen over de € 4.000 aan betaalde opvangkosten.

Voorbeeld 2: belanghebbende heeft een jaaropgave overgelegd waaruit opvangkosten van € 10.000 blijken. Belanghebbende heeft een voorschot van € 9.000 ontvangen en dit giraal doorgestort naar de opvang. De opvang heeft vervolgens (eventueel via een omweg) een bedrag van € 5.000 teruggestort naar belanghebbende waardoor er feitelijk € 4.000 is betaald. Uit het onderzoek blijkt vervolgens dat er sprake is geweest van samenspanning, dat de jaaropgave/facturen valselijk zijn opgemaakt en dat er geen of een niet te herleiden aantal uren opvang is geweest (in dit voorbeeld bijvoorbeeld niet te herleiden omdat er sprake is van bewezen samenspanning tussen opvang en belanghebbende). In dat geval kan niet gezegd worden dat de € 4.000 die bij de opvang achter is gebleven bestaat uit betalingen die zien op gemaakte kosten voor de opvang en kan daar niet proportioneel voor worden toegekend.

Stap 4: bijzondere omstandigheden

Zijn er bijzondere omstandigheden aanwezig in het dossier waardoor Belastingdienst/Toeslagen zou moeten afwijken van stap 1 en 2?

In bijzondere gevallen waarin niet aan de ouder te wijten is dat de betaling niet tijdig is verricht aan de kinderopvangorganisatie, kan de Belastingdienst/Toeslagen afwijken van de uitgangspunten die geformuleerd zijn om een betaling als een tijdige betaling te kunnen aanmerken.

NB: het gaat hierbij niet om situaties waarin de ouder financiële problemen heeft om de kosten van kinderopvang te betalen.

Deze stap biedt de mogelijkheid om tot een ruimere uitleg van het Verzamelbesluit Toeslagen te komen. Het is aan de behandelaar van het dossier om in elke procedure goed te kijken of de menselijke maat de Belastingdienst/Toeslagen ertoe noopt om tot een ander besluit te komen dan er op basis van de voorgaande stappen genomen zou moeten worden als het beleid strikt wordt toegepast. De relevante vraag in dit kader is dan ook: kan een betaling toch als tijdig worden aangemerkt, ondanks dat er formeel niet wordt voldaan aan de eisen zoals genoemd in de stappen 1 en 2?

Omstandigheden die misschien wel als bijzonder zouden kunnen worden gezien (om jullie een idee te geven welke vragen je jezelf zou moeten stellen bij het hanteren van stap 4):

- De belanghebbende is binnen de termijn van twee kalendermaanden na afloop van het tijdvak waarover de kosten op grond van de overeenkomst worden berekend in gesprek gegaan met de kinderopvang om tot een betalingsregeling te komen. Maar wegens omstandigheden is het net niet gelukt om deze regeling vóór 1 maart T+1 op schrift te krijgen. Is het dan redelijk om strikt vast te houden aan de eis dat de betalingsregeling schriftelijk overeengekomen moet zijn vóór 1 maart van het jaar volgend op het berekeningsjaar?

- Is het redelijk om vast te houden aan de eis dat een betalingsregeling niet langer dan één jaar mag lopen als Belastingdienst/Toeslagen er door zijn eigen handelen voor heeft gezorgd dat de schuld aan de kinderopvang hoger was (waardoor er meer tijd nodig is voor de belanghebbende om de schuld af te betalen)? Denk hierbij aan het onterecht niet uitkeren van het volledige voorschot waardoor de belanghebbende een hogere schuld kreeg dan hij had gehad als het voorschot wel was uitgekeerd.

- Een kinderopvangorganisatie is failliet gegaan. De belanghebbende heeft contact met de curator om de openstaande facturen te voldoen, maar de belanghebbende heeft de betaling nog niet kunnen voldoen. Is het redelijk om de belanghebbende te verwijten dat de betaling niet tijdig is overgemaakt?

- Een belanghebbende heeft vanwege verrekeningen met een oudere terugvordering geen of minder kinderopvangtoeslag ontvangen en heeft daardoor de kinderopvangorganisatie niet tijdig en volledig kunnen betalen. Indien die oudere terugvordering niet terecht was (en er dus eigenlijk ook niet verrekend had moeten worden), is het dan redelijk om de belanghebbende te verwijten dat hij de kinderopvangorganisatie niet tijdig en volledig heeft betaald? Indien niet goed vast te stellen is of die oudere terugvordering die de verrekeningen heeft veroorzaakt terecht was of niet, dan verdient de belanghebbende het voordeel van de twijfel.

Mochten jullie van mening zijn dat er sprake is van bijzondere omstandigheden, dan dienen deze beroepsprocedures te worden voorgelegd aan de VTA Postbus omdat deze gevallen afgestemd worden in de vaktechnische lijn. Zodoende kan er wellicht in de uitvoering een eenduidige lijn ontstaan over wanneer er zich wel en wanneer er zich over het algemeen geen bijzondere omstandigheden voordoen.

4. Uitgangspunten bij muteren in TVS

Wanneer besloten is dat de kinderopvangtoeslag proportioneel toegekend kan worden, is het vervolgens zaak om tot een juiste berekening en mutatie in TVS te komen. De volgende uitgangspunten dienen te worden gehanteerd:

1: de te hanteren formule voor proportioneel vaststellen

De formule die we gaan hanteren om tot een berekening van de kinderopvangtoeslag te komen is:

$$\text{Tijdig betaalde kinderopvangkosten} \times \text{KOT-\%}^4 = \text{KOT recht}$$

Voor proportioneel vaststellen van kinderopvangtoeslag is het dus niet van belang of (eerder) een eigen bijdrage is voldaan. Ook is niet van belang of de betaling van kinderopvangkosten aan de kinderopvang hoger (of lager) was dan het ontvangen voorschot. De systematiek van proportioneel vaststellen is zodanig dat hieruit automatisch een eigen bijdrage resulteert (er wordt immers nooit 100% van de kosten vergoed).

⁴ Conform bijlage 1 bij het Besluit kinderopvangtoeslag.

Voorbeeldberekening:

Een kinderopvangorganisatie factureert € 10.000 voor de kosten voor kinderopvang in een berekeningsjaar. De ouder ontvangt € 9.000 (90%) aan voorschotten kinderopvangtoeslag. De eigen bijdrage is € 1.000. De Belastingdienst/Toeslagen constateert na afloop van het berekeningsjaar dat de ouder slechts € 9.500 van de gefactureerde € 10.000 tijdig heeft betaald aan de kinderopvangorganisatie. De schuld van de ouder aan de kinderopvangorganisatie bedraagt € 500.

De Belastingdienst/Toeslagen berekent in die situatie het definitieve recht op kinderopvangtoeslag op basis van € 9.500 aan kinderopvangkosten in plaats van € 10.000. Dit betekent dat het recht op kinderopvangtoeslag op € 8.550 (90% van € 9.500) wordt vastgesteld. Het terug te vorderen bedrag aan onverschuldigd betaalde kinderopvangtoeslag bedraagt in beginsel € 450 (€ 9.000 minus € 8.550). De schuld van de ouder aan de kinderopvangorganisatie blijft hierbij € 500.

2: aantal gewerkte uren

We gaan uit van de gewerkte uren op jaarbasis en dus niet naar rato van welke kosten kinderopvang er tijdig zijn voldaan. Artikel 8a van het besluit kinderopvangtoeslag heeft het immers over een maximum aantal uren per berekeningsjaar dat in aanmerking komt voor vergoeding vanuit de kinderopvangtoeslag op basis van de gewerkte uren van de minst werkende ouder. Uitgaan van de betaalde in plaats van de gefactureerde kosten (proportioneel vaststellen) heeft alleen invloed op de kosten die mee worden genomen en dus niet op het aantal uren dat op basis van de urenkoppeling maximaal meegenomen mag worden.

3: berekening kinderopvangtoeslag bij gebruikmaking van meer dan 1 kinderopvang

Het recht op kinderopvangtoeslag wordt per afzonderlijke kinderopvangorganisatie berekend. Per kinderopvangorganisatie moet dus de standaard formule worden toegepast.

4: berekening kinderopvangtoeslag bij meerdere kinderen

Als er proportioneel wordt toegekend en er is sprake van meerdere kinderen in het gezin die opvang hebben genoten, dan moet worden beoordeeld hoeveel uren er per kind vanuit de kinderopvangtoeslag worden vergoed. Als uit het dossier duidelijk is op te maken welke betalingen op welk kind zijn, dan kunnen die betaalde uren voor dat kind worden verwerkt in TVS. In het grootste deel van de gevallen zal dat echter niet duidelijk zijn. In die gevallen worden de betaalde kosten toebedeeld naar verhouding van de opvanguren per kind.

Voorbeeld:

Een belanghebbende heeft twee kinderen die naar dezelfde opvang gaan. Kind A heeft 1000 uur DO afgenomen á € 7 per uur en kind B 500 uur BSO á € 6 per uur. Beide kinderen hebben 6 maanden opvang afgenomen. De totale kosten voor de belanghebbende waren € 10.000. De belanghebbende toont aan dat € 9.000 tijdig betaald is. De bewijsstukken geven niet aan op welk kind de betalingen zijn. Voor beide kinderen moet nu proportioneel worden toegekend. 90% van de kosten zijn voldaan, wat neerkomt op € 6.300 van de € 7.000 aan gemaakte kosten voor kind A en op € 2.700 van de € 3.000 voor kind B. Voor kind A kunnen daarom $6.300 : 7 = 900$ uren aan opvang worden toegekend en voor kind B $2.700 : 6 = 450$ uren aan opvang. Beide kinderen hebben 6 maanden opvang afgenomen. Voor kind A moet in deze periode 150 uur á € 7 worden opgevoerd en voor kind B 75 uur á € 6.

5: berekening aantal te vergoeden uren kinderopvang per kind als grondslag voor TVS

Dit onderdeel ziet op de verwerking van de beslissing in TVS. In TVS is het niet mogelijk om de betaalde kosten als grondslag in het systeem te verwerken, maar dient een uurtarief en het aantal uren per kind te worden opgevoerd. Bij een proportionele toekenning kun je niet uitgaan van het aantal uren en gehanteerde uurtarief zoals deze uit de jaaropgave/facturen volgen. Daarvan zal moeten worden afgeweken. Wij hebben ervoor gekozen om het uurtarief en de aanvraagperiode in tact te houden en enkel het aantal uren per kind te verminderen. Op die manier zal TVS de hoogte van de kinderopvangtoeslag vaststellen op basis van de betaalde kosten. Om het aantal te vergoeden uren kinderopvang per kind te berekenen hanteren we de volgende formule:

Betaalde kosten per kind : Daadwerkelijke uurtarief = Aantal uren per kind

Van het uitgangspunt dat wordt uitgegaan van een gelijkblijvend uurtarief en minder uren kan worden afgeweken, indien blijkt dat dit in het nadeel van belanghebbende werkt.

Afwijken van het uitgangspunt kan bijvoorbeeld indien het afgesproken uurtarief boven het wettelijk maximale uurtarief ligt. Wanneer je bij een toekenning, op basis van de betaalde kosten,

uitgaat van het afgesproken (hogere) uurtarief, zal TVS gaan aftoppen tot het wettelijk maximale uurtarief. Dit zou er feitelijk op neerkomen dat je niet uitkomt op het bedrag dat daadwerkelijk voldaan is aan de kinderopvangorganisatie, maar tot een lager betaald bedrag. Deze rekenwijze werkt daardoor in het nadeel van belanghebbende. In dit soort situaties dien je daarom uit te gaan van het wettelijk maximale uurtarief en niet van het uurtarief dat overeengekomen is tussen partijen.

Zie hieronder een voorbeeld, waarin het voorstaande is toegepast.

Totaal aantal uur: 3.695

Uurtarief: € 5,39

Opvangkosten totaal: € 19.916,05

Opvangkosten kind 1: € 13.275,57 (2.463 opvanguren x € 5,39 uurtarief)

Opvangkosten kind 2: € 6.640,48 (1.232 opvanguren x € 5,39 uurtarief)

Betaalde kosten: € 18.481

Betaalde kosten per kind:

Kind 1: € 13.275,57 : 19.916,05 x 100% = 66,7 % x € 18.481 = € 12.327

Kind 2: € 6.640,48 : 19.916,05 x 100% = 33,3 % x € 18.481 = € 6.154

Omdat het uurtarief meer bedraagt dan het maximale uurtarief van € 5,37 (maximum tarief GOB2014), hanteer je het maximale uurtarief in je berekening om te bepalen wat het aantal uren per kind worden. Je gaat daardoor niet uit van de formule:

Betaalde kosten per kind : Daadwerkelijke uurtarief = Aantal uren per kind

Maar van de formule:

Betaalde kosten per kind : Wettelijk maximale uurtarief = Aantal uren per kind.

Let op: uiteraard ga je hierbij niet voor meer uren toekennen dan het aantal uren van de jaaropgaaf of de uren die o.b.v. de urenkoppeling in aanmerking komen voor de KOT.

Uren per kind conform uurtarief € 5,37 (maximale uurtarief GOB 2014)

Kind 1: € 12.327 : € 5,37 = 2.295,5 uur

Kind 2: € 6.154 : € 5,37 = 1.146 uur

Op deze manier wordt de KOT in TVS berekend over de door belanghebbende betaalde kosten van in totaal € 18.481 (€ 5,37 x 2.295,5) + (€ 5,37 x 1.146).

5. Rente en kosten van invordering

De wijzigingen in dit beleidsbesluit ten opzichte van zijn voorganger zien met name op rentevergoeding en kosten van invordering in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslag.

Rentevergoeding en kosten van invordering bij op 23 oktober 2019 onherroepelijk vaststaande tegemoetkomingen

Het kan zich voordoen dat over het berekeningsjaar waarop de op 23 oktober 2019 onherroepelijk vaststaande tegemoetkoming ziet een terugvordering heeft plaatsgevonden waarbij ter zake van de te late betaling van die terugvordering (invorderings)rente als bedoeld in artikel 29 Awir in rekening is gebracht. De staatssecretaris heeft goedgekeurd dat rente als bedoeld in artikel 29 Awir die in rekening is gebracht en betaalde kosten van invordering, worden vergoed ingeval de op basis van dit onderdeel herziene toekenning tot een lagere terugvordering zou hebben geleid. De vergoeding van de rente als bedoeld in artikel 29 Awir geldt niet voor zover deze invorderingsrente reeds op andere wijze is vergoed.